

kého provedení trestního řízení a ušetření značných útrat opatření vrchního soudu, pokud tuto trestní věc odňal okresnímu soudu trestnímu v Praze a přikázal ji okresnímu soudu v Ústí n. L. Pro omezující výklad, že lze povolití delegaci jen k ušetření delších cest úředních osob, neposkytuje zákon opory. O tom, zda soukromými obžalobci budou vedeni svědci mimo Ústí n. L. bydlící, nebylo uvažovati, an v tomto směru nebyl učiněn žádný návrh. I bylo proto stížnost zamítnouti jako nedůvodnou.

Čís. 3808.

Podstatou přečinu maření exekuce není zcizení věci osobou, jež jinému něco dluhuje, nýbrž takové zcizení tresce se podle §§ 1 a 2 zák. čís. 78/1883 ř. zák. jen tehdy, stalo-li se za exekuce alespoň hrozící a za účelem, by uspokojení věřitele z části nebo zcela bylo zmařeno.

Ke všem těmto náležitostem musí se nésti i úmysl spoluvinníka na tomto přečinu; nestačí jeho vědomí, že prodatel má nějaký dluh, nýbrž se vyhledává, by věděl i o jeho záměru, zmařiti při hrozící exekuci z části nebo zcela uspokojení věřitele.

Spoluvina na maření exekuce zaplacením nedoplatku kupní ceny po soudní obstavce.

V tvrzení nesprávných skutečností, předcházejících civilnímu sporu, ať budoucím žalobcem nebo žalovaným, o sobě nelze spatřovati jednání podvodné; takové údaje, učiněné buď ve sporu neb před sporem, spadaly by pod skutkovou podstatu § 197 (461) tr. zák., kdyby byly podporovány padělanými listinami, falešnými průvody, neb jinak se staly za obdobných zvláštních okolností.

Zločin křivého svědectví (§ 199 a) tr. zák.) lze kvalifikovati podle §§ 200 a 203 tr. zák. jen, převyšuje-li částka (hodnota) toho, co si pachatel tímto zločinem přisvojil nebo k čemu jeho úmysl směřoval, 2000 (20.000) Kč; nespadá sem, byl-li škodný účinek přivoděn již původní předchozí činností pachatelovou (zmařením exekuce).

(Rozh. ze dne 13. března 1930, Zm II 284/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací v neveřejném zasedání zmateční stížnost obžalovaného Karla P-a do rozsudku krajského soudu trestního v Brně ze dne 21. června 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu podle §§ 197, 199 a), 200, 203 tr. zák., zločinem nedokonaného podvodu podle §§ 8, 197, 200, 203 tr. zák. a přečinem spoluviny na maření exekuce podle § 5 tr. zák. a § 1 zákona ze dne 25. května 1883, čís. 78 ř. zák., zamítl, pokud čelila proti výroku, jímž byl obžalovaný uznán vinným přečinem spoluviny na maření exekuce podle § 5 tr. zák. a § 1 zák. čís. 78/1883; spáchaným tím, že zaplatil Josefu K-ovi nedoplatek kupní ceny soudně obstatvené ve prospěch pozůstalosti po Adolfu K-ovi ve výši nejméně 9.450 Kč (druhá část bodu IV. rozsudkového výroku). Naproti tomu vyhověl zmateční

stížnosti obžalovaného potud, že zrušil jako zmatečný: výrok, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem spoluviny na maření exekuce podle § 5 tr. zák. a § 1 zák. čís. 78/1883, spáchaným koupí pozemků vložky čís. 1864, 1867, 1874, 1875 a 1876 obce D. K. od Marie G-ové a Josefa K-a (první část IV. výroku rozsudkového); dále výrok, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem nedokonaného podvodu podle §§ 8, 197, 200, 203 tr. zák. (bod II. výroku rozsudkového) v celém rozsahu; a výrok, jímž byl zločin podvodu spáchaný křivým svědectvím (bod I. rozsudkového výroku) kvalifikován podle § 200 a 203 tr. zák.; dále zrušil podle § 290 tr. ř. z moci úřední i výrok, jímž byl spoluobžalovaný Josef K. uznán vinným zločinem podvodu křivým svědectvím, (bod I. rozsudkového výroku) ve příčině kvalifikace podle §§ 200 a 203 tr. zák.; zároveň zrušil i výrok o trestu obžalovaného Karla P-a, Josefa K-a a výroky s ním související a věc vrátil prvnímu soudu, by ji v tomto rozsahu znovu projednal a rozhodl, mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Napadeným rozsudkem byl stěžovatel uznán vinným podle časového pořadí těmito trestnými činy: podle rozsudkového výroku IV.: pro spoluvinu na přečinu maření exekuce podle § 5 tr. zák. a § 1 zák. čís. 78/1883, spáchanou a) koupí nemovitostí od Marie G-ové a Josefa K-a dne 9. prosince 1925; b) tím, že nedoplatek kupní ceny soudně obstavený ve výši nejméně 9.450 Kč zaplatil Josefu K-ovi v době od 2. dubna 1926 až do října 1926; podle rozsudkového výroku II.: zločinem nedokonaného podvodu podle §§ 8, 197, 200 a 203 tr. zák., spáchaným lstivým předstíráním Dr. F-ovi ve příčině zapravení nedoplatku kupní ceny pod I b) za koupené nemovitosti dne 7. dubna 1926 a později; podle rozsudkového výroku I.: zločinem podvodu podle §§ 197, 199 a), 200 a 203 tr. zák., spáchaným křivým svědectvím vydaným dne 24. září 1926. Zmateční stížnosti nelze upříti částečné oprávnění v těchto směrech: K bodu IV. a): Napadený rozsudek jest ve svých základech pochybený, pokud se po stránce subjektivní spokojuje se zjištěním, že obžalovanému jako kupiteli nemovitosti bylo známo, že prodatelé dluhují pozůstalosti Adolfa K-e 100.000 Kč. Podstatou přečinu maření exekuce není zcizení nemovité věci osobou, jež jinému něco dluhuje, nýbrž takové zcizení tresce se podle §§ 1 a 2 zákona čís. 78/1883 ř. zák. jen, stalo-li se za exekuce alespoň hrozící a za účelem, by uspokojení věřitele z části neb zcela bylo zmařeno. Ke všem těmto náležitostem musí se nésti i úmysl spoluvinníka na tomto přečinu a nestačí jeho vědomí, že prodatel má nějaký dluh, naopak se vyhledává, by věděl i o jeho záměru, zmařiti při hrozící exekuci z části nebo zcela uspokojení věřitele. Leč právě tyto pro skutkovou podstatu spoluviny na onom přečinu nezbytné složky napadený rozsudek pomíjí a právem vytýká proto zmateční stížnost s hlediska důvodu zmatečnosti čís. 5 § 281 tr. ř. tuto vadu, poukazujíc k tomu, že při dojednání kupu nebyla pohledávka 100.000 Kč nijak vzata v úvahu. Skutečně jest připustiti, že by tato

okolnost pro posouzení subjektivní stránky mohla míti důležitý význam, neboť, věděl-li stěžovatel jen o jsoucnosti této pohledávky, mohl vždy předpokládati, že prodatelé ji vyrovnají z kupní ceny za nemovitosti nebo jinak ze svého majetku; kdyby však při dojednání kupní smlouvy byla přetřásána okolnost, že prodatelé na sebe vzali závazek, že bude pohledávka hypotekárně pojištěna tak, že jí nesmí předcházeti nic jiného, než zbytková pohledávka O-ské záložny v D. K. ve výši 60.000 Kč, byla by po případě tato skutečnost způsobila vzbuditi u stěžovatele vědomí, že koupí nemovitostí přispívá k bezpečnému vykonání činu podle § 1 zákona čís. 78/1883 ř. zák. zapovězeného. Leč soud nezabývá se ani s touto okolností, ani nezjišťuje jinak konkrétní okolnosti, z nichž by bylo lze usuzovati na takový úmysl nebo na vědomí obžalovaného; bylo proto již z toho důvodu tento výrok zrušiti jako zmatečný.

K bodu IV. b): Podstatně jinak má se věc ve příčině spoluviny na maření exekuce zaplacením nedoplatku kupní ceny ve výši 9.450 Kč po soudní obstavce. V tomto případě zjišťuje soud, že Josef K. ještě dne 23. března 1926 prohlásil Dr. Metoději F-ovi, že splátky z 1. dubna a 1. května 1926 stěžovatelem ještě nebyly zaplacený, že však stěžovatel v příkrém rozporu s tímto prohlášením dopisem ze dne 7. dubna 1926 Dr. F-ovi sdělil, že celý nedoplatek kupní ceny zaplatil již dne 28. února 1926; že však toto tvrzení neodpovídá pravdě, poněvadž nezaplacené splátky činily při nejmenším ještě 9.450 Kč (správně snad 9.200 Kč) a byly zaplacený v době od 3. dubna do konce října 1926. Na tomto podkladě dospívá soud k závěru, že bylo úmyslem stěžovatelovým, zaplacením obstaveného nedoplatku kupní ceny umožniti spoluobžalovaným zmaření exekuce pozůstalosti po Adolfu K-ovi. Tvrzení stížnosti, že podle správného výkladu zákona ručí stěžovatel po doručení soudní obstavky jen soukromoprávně, jest poukázati k tomu, že tu nejde prostě o protiprávní zaplacení hotovostí, soudní obstavkou zapovězené, — jak stížnost předpokládá a na kterýžto případ by názor stížnosti přiléhal — nýbrž o případ, kde se podle zjištění rozsudku zaplacení stalo v úmyslu, by byla zmařena exekuce na nedoplatek kupní ceny, pokud se týče o úmyslné pomáhání k tomu jednání; že však toto v rozsudku zjištěné úmyslné jednání nenaplnuje skutkovou podstatu přečinu zmaření exekuce, pokud se týče spoluviny na něm, nýbrž podmiňuje jen soukromoprávní ručení, stížnost netvrdí a nedoličuje a není proto její hmotněprávní námitka provedena po zákonu. V tomto bodu jest zmateční stížnost zřejmě nedůvodná, pokud se týče po stránce hmotněprávní po zákonu neprovedena.

K bodu II.: Hmotněprávní námitce stížnosti, že činnost, kladená obžalovanému za vinu jako zločin nedokonaného podvodu podle §§ 8, 197, 200 a 203 tr. zák., nezahrnuje v sobě ani po stránce objektivní skutkovou podstatu tohoto zločinu, jest přisvědčiti potud, že nelze již v tvrzení nesprávných skutečností, předcházejícím civilnímu sporu — ať budoucím žalobcem nebo žalovaným — o sobě spatřovati jednání podvodné; poukazuje se v tomto směru na judikaturu nejvyššího soudu, vyslovivší tuto zásadu pro průběh sporu samotného (rozhodnutí čís. 1784 sb. n. s.)

a bylo by nedůsledným, tuto zásadu vyloučiti při vzájemných projevech stran, sporu předcházejících, uváží-li se na příklad, že by pak vlastně již záporná odpověď na upomínky budoucího žalobce, nebo popírání jeho nároku a pod. mohlo býti posuzováno za jednání podvodné; bude úkolem soudu, by za sporu údaje stran co do jejich věrohodnosti a správnosti bedlivě zkoumal. Takové údaje, učiněné buď ve sporu nebo před sporem mohly by vykazovati skutkové náležitosti podle § 197 příp. 461 tr. zák., kdyby na příklad byly podporovány padělanými listinami, falešnými průvody nebo jinak se staly za obdobných zvláštních okolností, že byly v konkrétním případě způsobily vyvolati nesprávnou představu nebo vzbuditi u protistrany víru v jejich pravdivost, nanejmeně ano sotva lze konkrétní případ označiti za takový, v němž by bližší pátrání nebylo obvyklým. Zdali tomu tak bylo v souzeném případě, nelze seznati z rozsudku ani ve příčině dopisu ze dne 7. dubna 1926 zasláního Dr. F-ovi, tím méně ve příčině »současného předstírání okresnímu soudu v Ivančicích«, případně »pozdějšího předstírání v Brně a v Ivančicích« (viz výrok rozsudku), ano vůbec není patrné, kde, kdy a co bylo ještě předstíráno po 7. dubnu 1926 a jakým způsobem se tak stalo. Nepochopitelným je, jak mohla býti stěžovatelova činnost kvalifikována podle § 203 tr. zák., ano tu šlo jen o částku 9.450 Kč a nikoli o částku převyšující 20.000 Kč, i kdyby se snad vycházelo z částky 18.000 Kč, o níž rozsudek nepřesně uvádí, nikoli však zjišťuje, že tolik činily tehdy nezaplacené splátky podle údaje stěžovatele a Josefa K-a. Tento výrok rozsudkový bylo tedy zrušiti jako zmatečný v celém rozsahu.

K bodu I.: Výrok, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu křivým svěděním podle §§ 197, 199 a), 200 a 203 tr. zák., napadá zmatečnou stížnost výtkou rozporu co do číselné výše škody. Tu jest především nápadným, že podle doslovu obžaloby měla pozůstalost po Adolfu K-ovi vzniknouti majetková škoda jen křivou přísahou spoluobžalovaného Josefa K-a, nikoli i křivou výpovědí stěžovatele. Ve stejném smyslu zní pak i bod I. rozsudkového výroku; v druhém odstavci jest přes tento doslov výroku činnost stěžovatele kvalifikována nejen podle §§ 197 a 199 a) tr. zák., nýbrž i podle §§ 200 a 203 tr. zák. V tomto směru jest uvážiti i toto: Zločin křivého svědectví lze kvalifikovati podle §§ 200 a 203 tr. zák. jen, převyšuje-li částka nebo hodnota toho, co si pachatel tímto zločinem přisvojil nebo k čemu jeho úmysl směřoval, 2.000 Kč, po případě 20.000 Kč. Byl-li tento škodný účinek přivoděn již původní předcházející činností stěžovatelovou, t. j. činností uvedenou pod IV a) neb b), nebylo by lze říci, že křivým svěděním, vydaným teprve mnohem později, dne 24. září 1926, tutéž škodu znova způsobil aneb že ji vůbec mohl způsobiti. Je tedy zmatečnou stížnost ve příčině vadné kvalifikace tohoto činu podle §§ 200 a 203 tr. zák. odůvodněna. Tatáž úvaha platí i o obžalovaném Josefu K-ovi, který byl pro křivou přísahu ze dne 9. dubna 1927 uznán vinným zločinem podle §§ 197, 199 a) a §§ 200 a 203 tr. zák., při čemž soud vychází z předpokladu, že tím měla pozůstalost po Adolfu K-ovi utrpěti škodu 20.000 Kč převyšující. Leč, pokud je tato škoda z části totožná s částkou 100.000 Kč, jejíž vydobyti

bylo již zmařeno činy pod bodem III. rozsudkového výroku v prosinci roku 1925 a v roce 1926, byla by právně pochybená kvalifikace podle §§ 200 a 203 tr. zák. Zdali snad křivými údaji stěžovatele a obžalovaného K-a mohla vzniknouti a byla zamýšlena jiná škoda, nelze z rozsudku seznati.

Čís. 3809.

Státní soud.

Pro podávání dovolací stížnosti a pro řízení o ní platí obdobně ustanovení §§ 284 až 293 tr. ř. a zákona č. 3/1878 ř. zák.; jest proto i při doličování hmotněprávních zmatků (čís. 9—11 § 281 tr. ř.) v dovolací stížnosti vycházeti bezpodmínečně ze skutkových zjištění napadeného rozsudku (§ 288 č. 3 tr. ř.).

Tiskopisem ve smyslu § 39 č. 2 zák. na ochranu republiky jest i listina zhotovená psacím strojem.

K pobuřování ve smyslu § 14 č. 1 zák. na ochr. rep. stačí jakékoliv intelektuální působení na jiné osoby, které směřuje k tomu a je způsobilé, by v nich byl vyvolán stav (vztah) nepřátelský a nálada proti statkům v § 14 č. 1 uvedeným.

Trestný čin podle § 14 č. 1 na rozdíl od zločinu podle § 10 č. 2 zák. na ochranu republiky jest povahy jen ohrožovací; nesejde na tom, zda činnost pachatelova měla vůbec nějaký zevní účinek; přečin je spáchán a dokonán již samotným pobuřováním.

Pokud jde o veřejné pobuřování ve smyslu § 14 č. 1 zák. na ochr. rep., stotožnil-li se kdo podpisem s obsahem strojem psaného dekretu, vztahujícího se na založení samostatného slovenského státu u vědomí, že bude dekret ten rozšiřován.

(Rozh. ze dne 13. března 1930, Zm II 393/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení dovolací stížnost obžalovaného do rozsudku státního soudu v Brně ze dne 15. října 1929, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem rušení obecného míru podle § 14 č. 1 zákona na ochranu republiky ze dne 19. března 1923, č. 50 sb. z. a n.

D ů v o d y:

Opírajíc se o důvod zmatečnosti podle č. 9 a) § 281 tr. ř. (§ 22 č. 1 zákona o státním soudě ze dne 19. března 1923, č. 51 sb. z. a n.), namítá dovolací stížnost, že pobuřování nelze spatřovati v činnosti stupně tak nízkého a mírného, již vyvinul stěžovatel při schůzce ze dne